

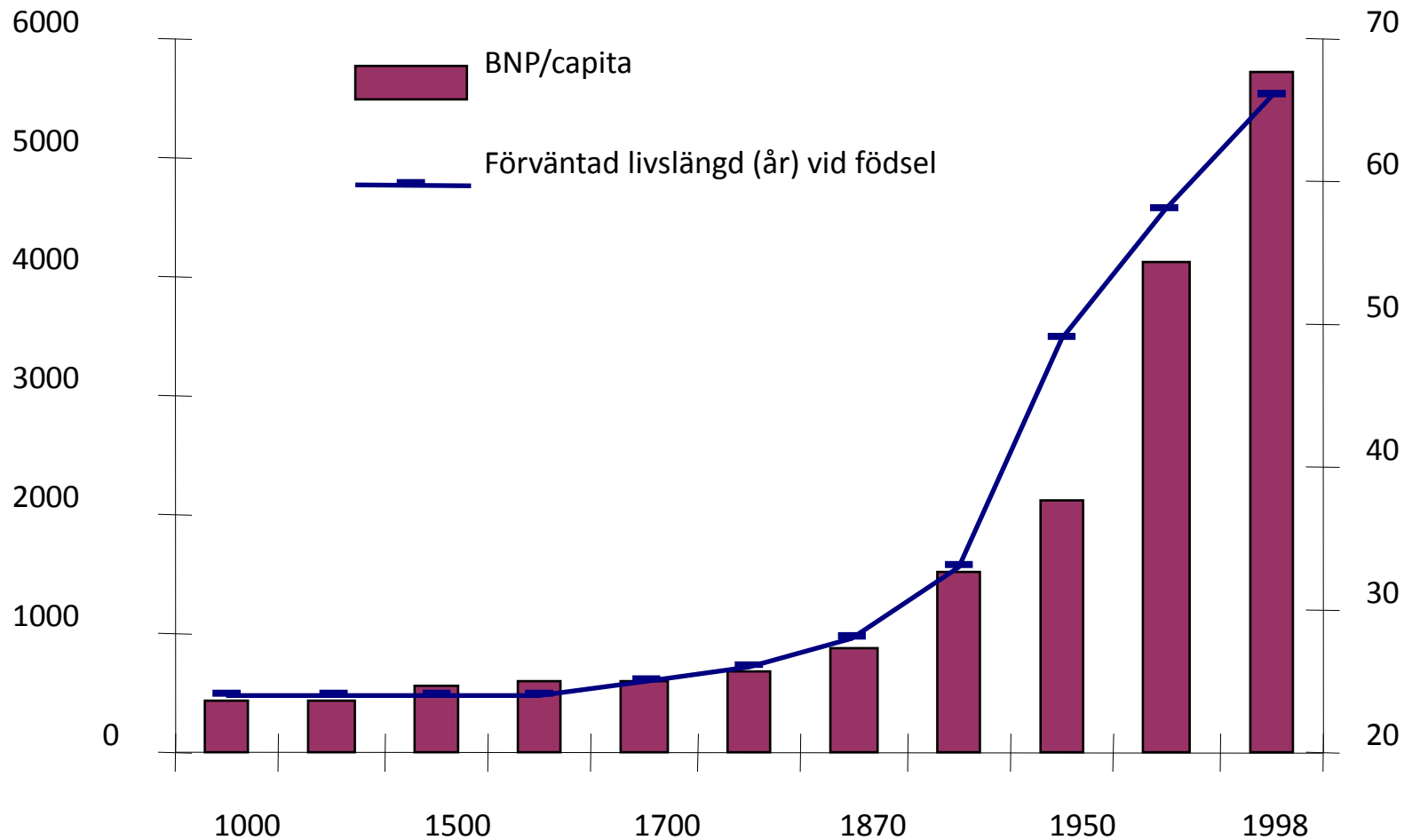
Blir vi sjuka av inkomstskillnader?

En introduktion till sambanden
mellan inkomst, ojämlikhet
och hälsa

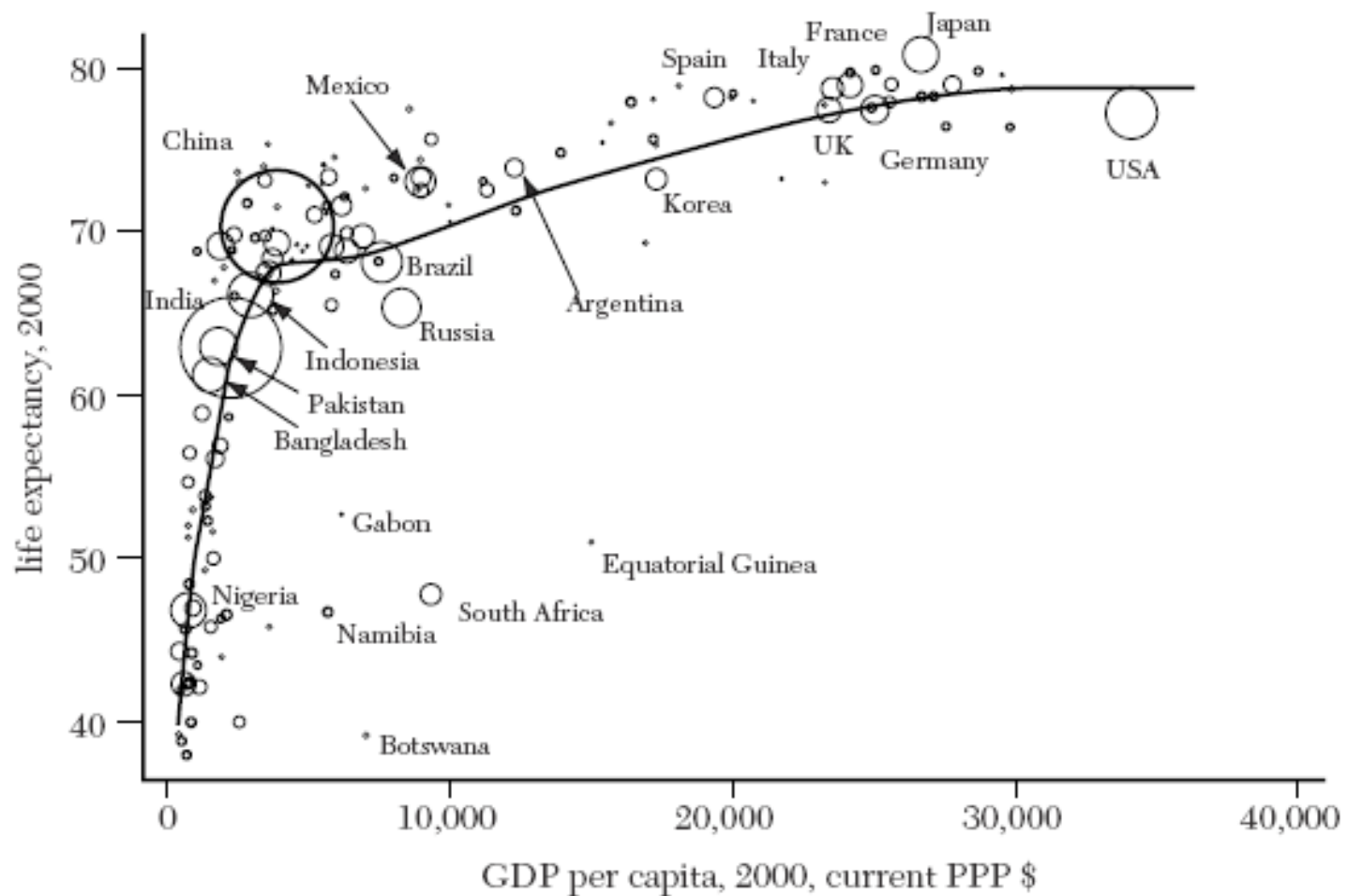
 Studentlitteratur

ANDREAS BERGH, THERESE NILSSON,
DANIEL WALDENSTRÖM

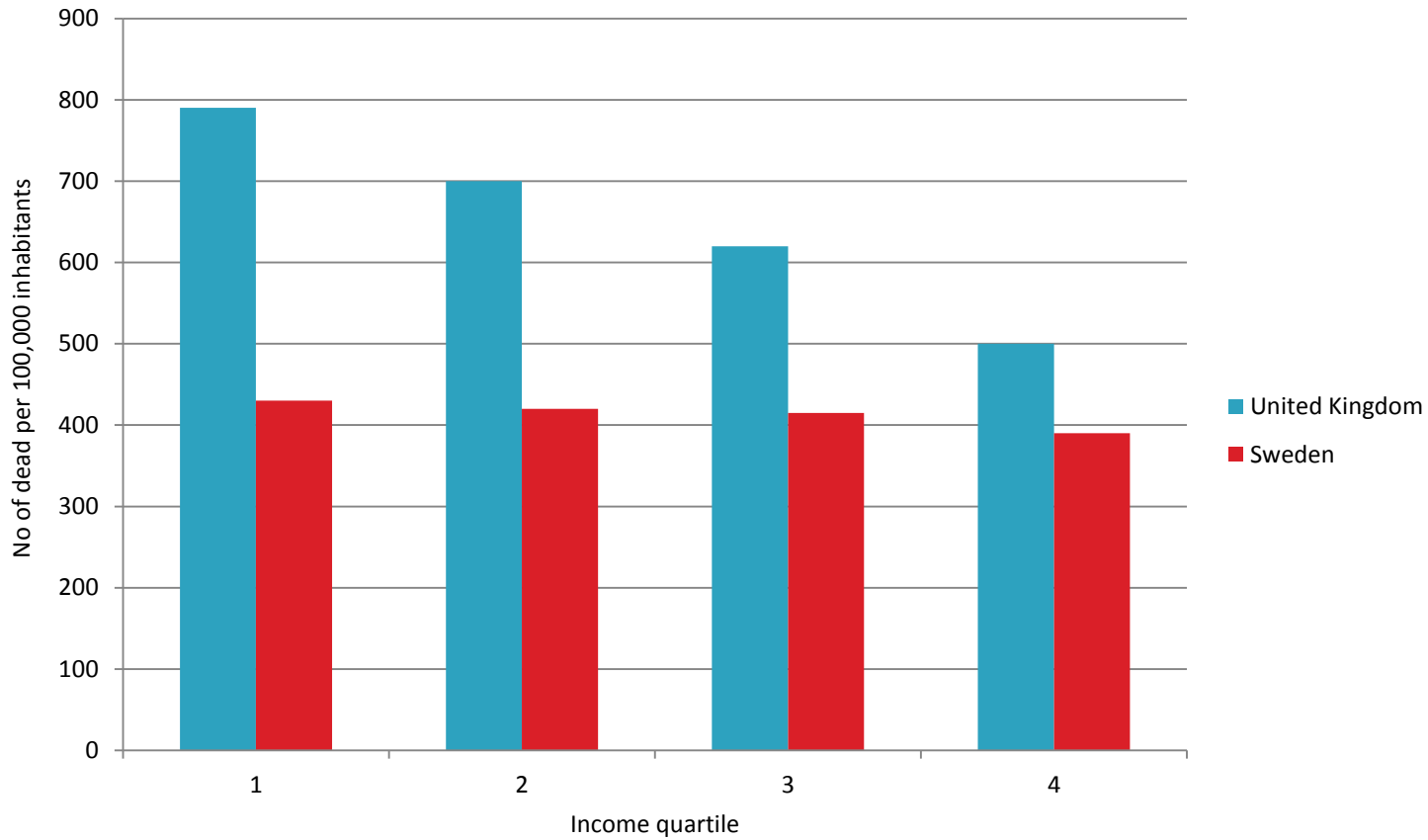
Absolut levnadsstandard & hälsa på (väldigt) lång sikt

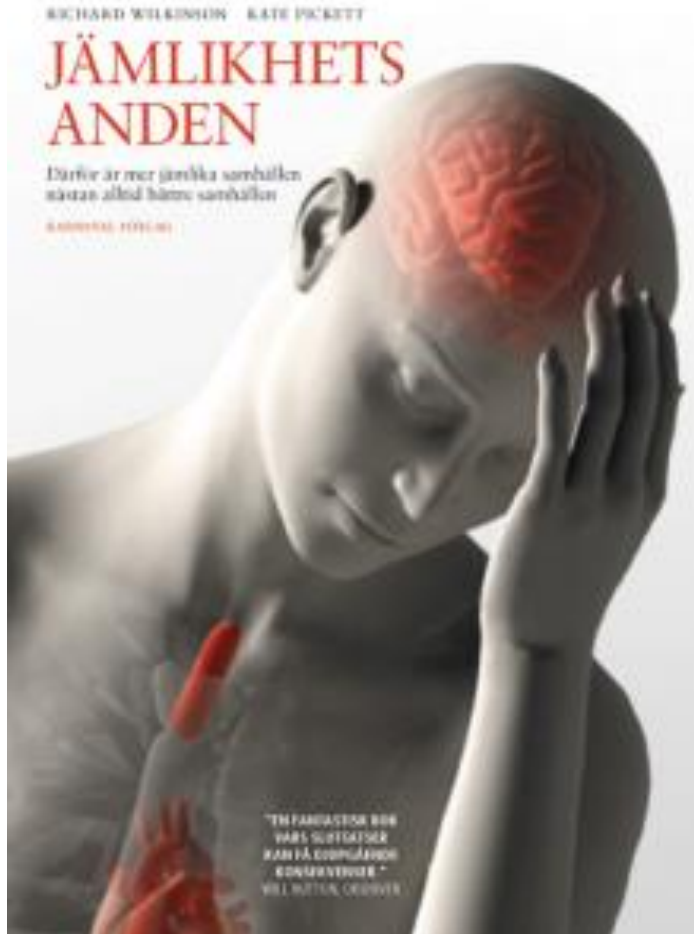
Källa: Maddison 2002

Hälsogradienten – olika mellan länder

Jämlikhetsanden (Wilkinson och Pickett, 2010)

Ojämlighet och folkhälsa - forskningsresultat

- Fler än 100 publicerade artiklar
- Mängd olika folkhälsomått
- Aggregatdata

Förtjusta och övertygade kulturskribenter:

- *”Ett av de mest övertygande och välargumenterade förslagen till social förbättring som jag läst på tio år”*
(Ulrika Kärnborg, DN)
- *”Akademisk nit och redbarhet” eftersom de presenterat ”studie efter studie som verifierar bokens tes”*
(Ann Heberlein, Sydsvenskan)
- *”en ren guldgruva av forskningsunderbyggda argument.”*
(Eva-Lotta Hultén, GP)

...och politiker:

- "There is no doubt that the published statistics show a link between income inequality and health".

(Tony Blair)

- "Ska man bara läsa en bok så är det Ojämlighetsanden"

(Lars Ohly)

Hur kan ojämlikhet påverka hälsa?

Hur kan ojämlikhet påverka hälsa?

Sociala jämförelser →

→ psykisk stress

→ ohälsa

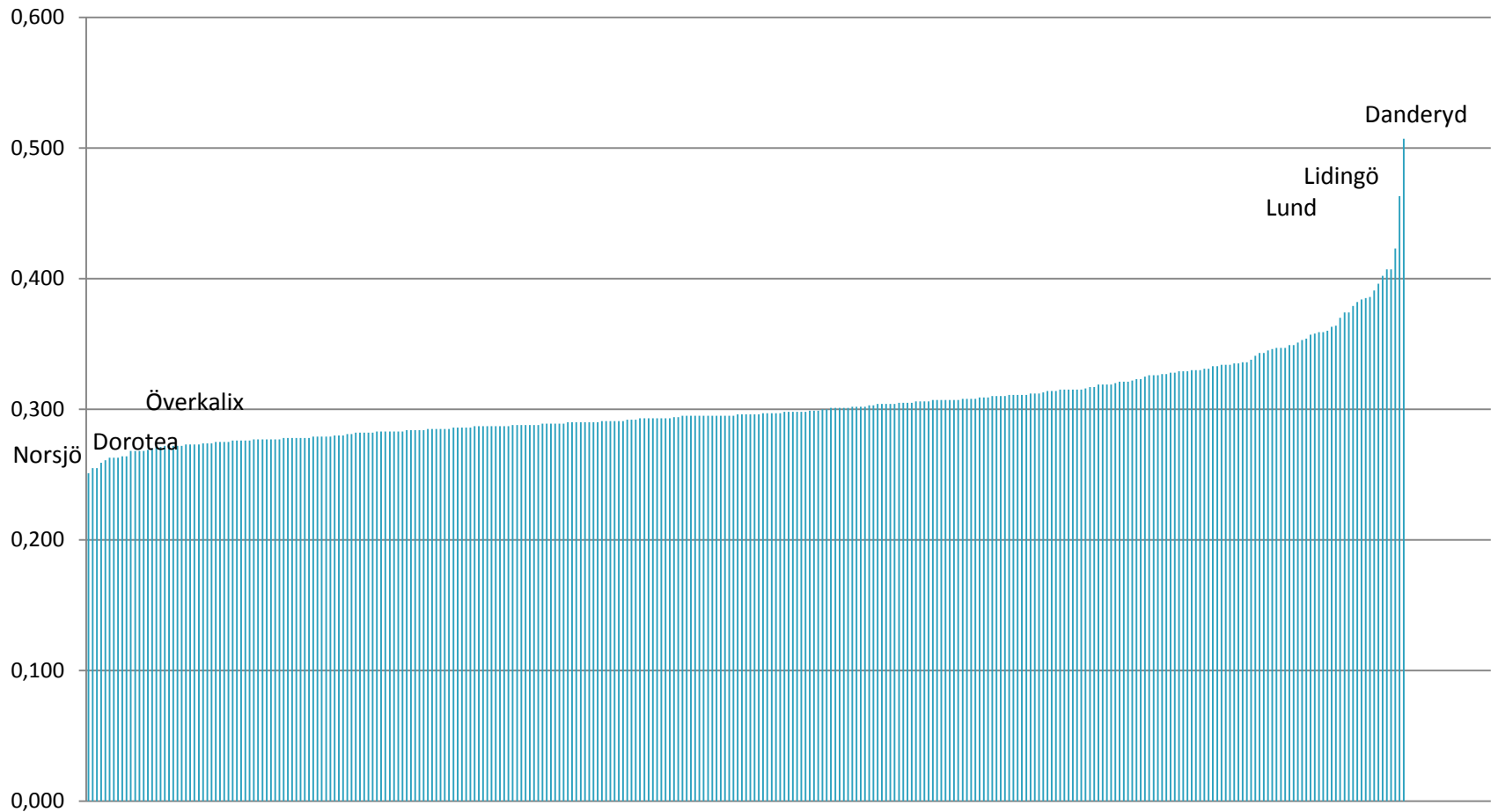
Andra mekanismer:

- *Minskad tillit*
- *Politiska faktorer*
- *Våld och brottslighet*

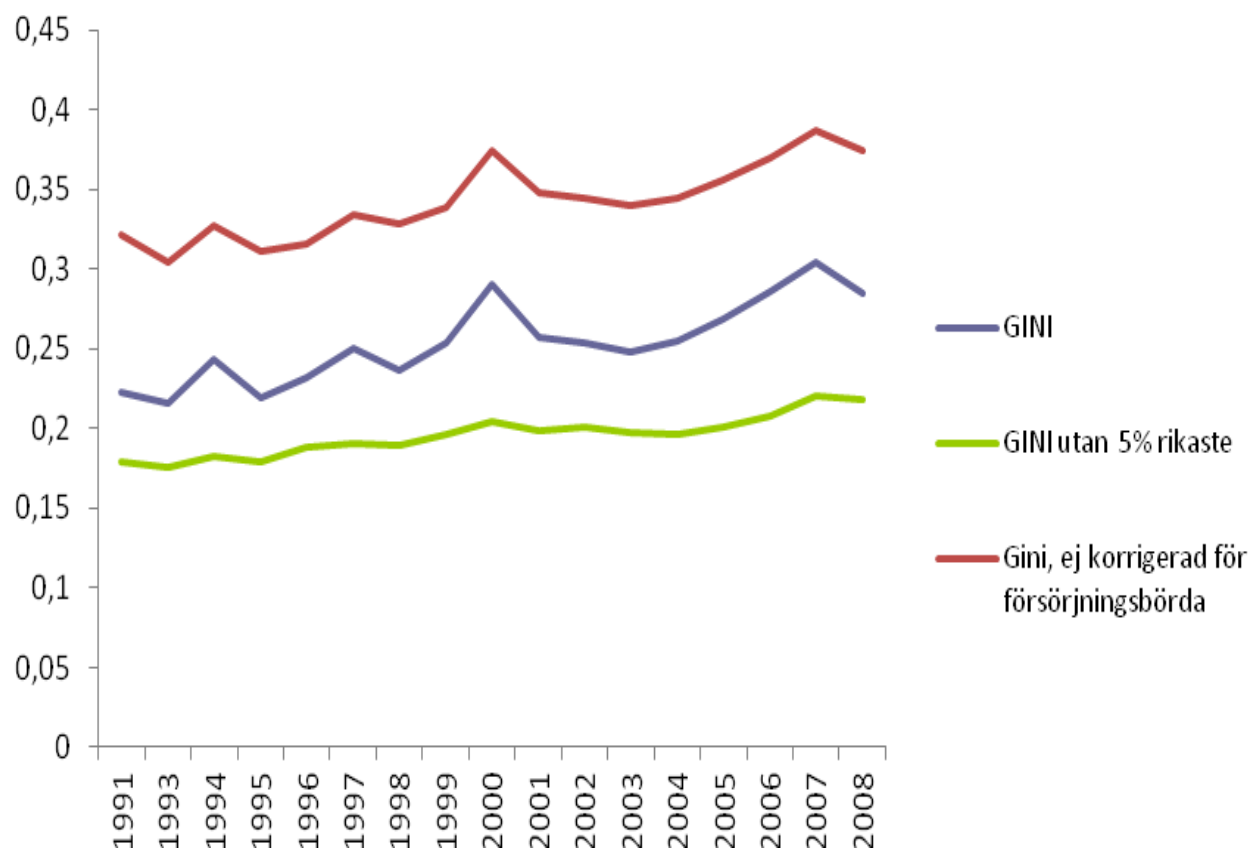
Hur mäter vi hälsa och ojämlikhet?

- Mått på hälsa:
 - Objektiva hälsomått
 - Subjektiva hälsomått
- Mått på ojämlikhet
 - Vilket mått på inkomst är mest lämpligt?
 - Hur ska vi mäta inkomstspridning? (Ginikoefficienter)
 - Är inkomst det enda/bästa måttet på välfärd?

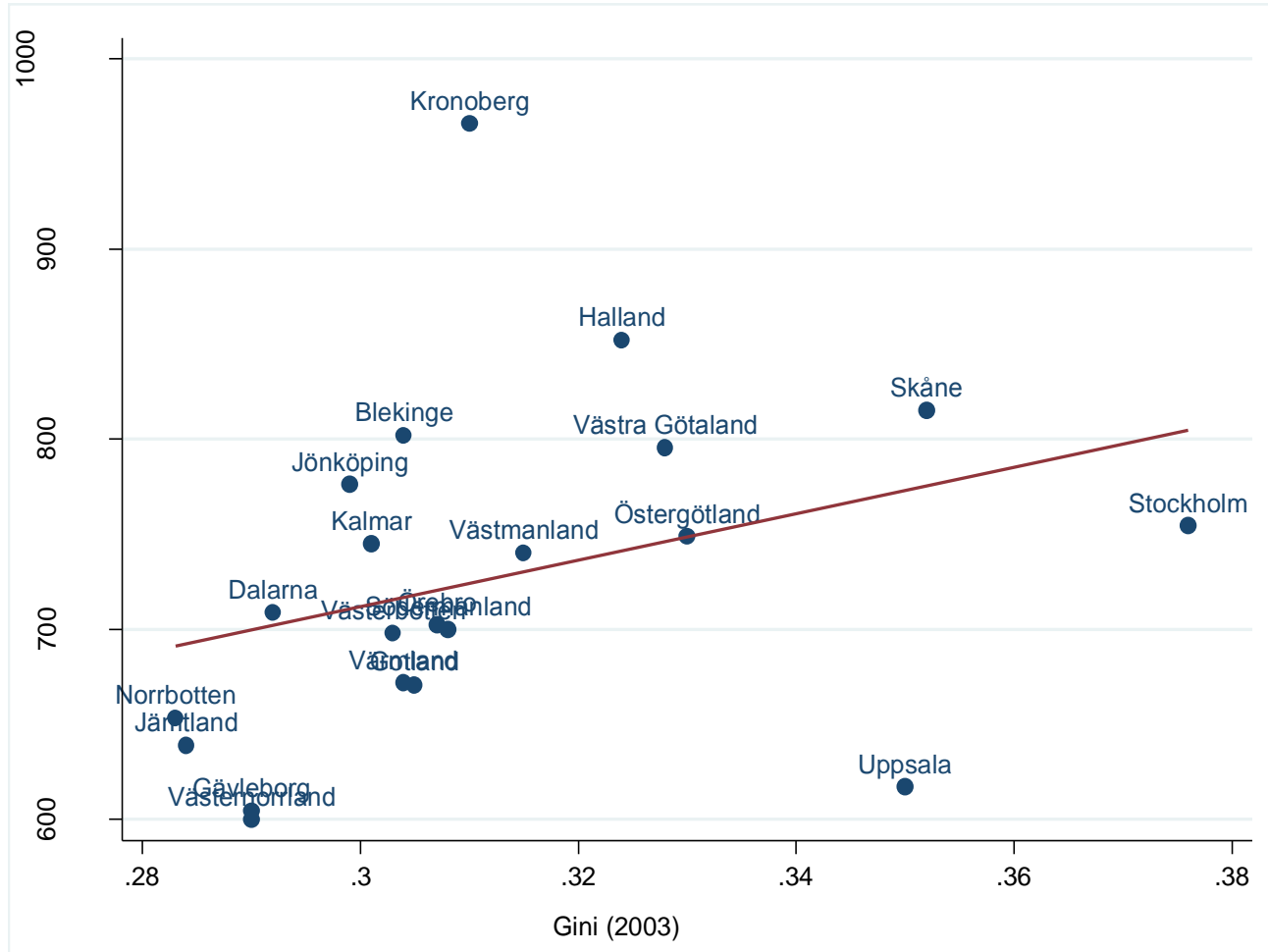
Ojämlighet i svenska kommuner

Tre olika bilder av inkomstjämligheten i Sverige

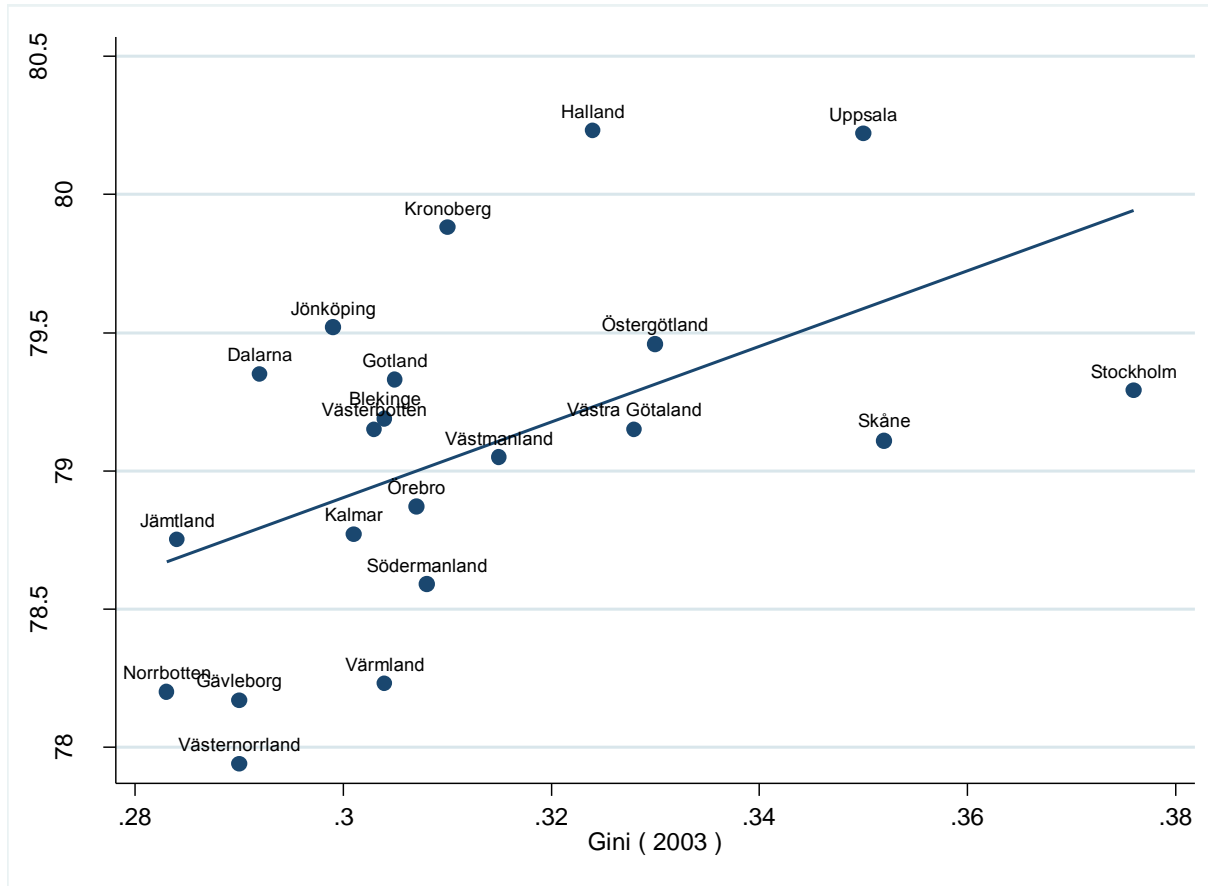

Inkomstjämlighet och folkhälsa

Beräkningar med hjälp av data från SCB (2011) och Socialstyrelsen (2011)

Inkomstjämlighet och folkhälsa

Varför behövs individdata när man vill studera ojämlikhetens effekter?

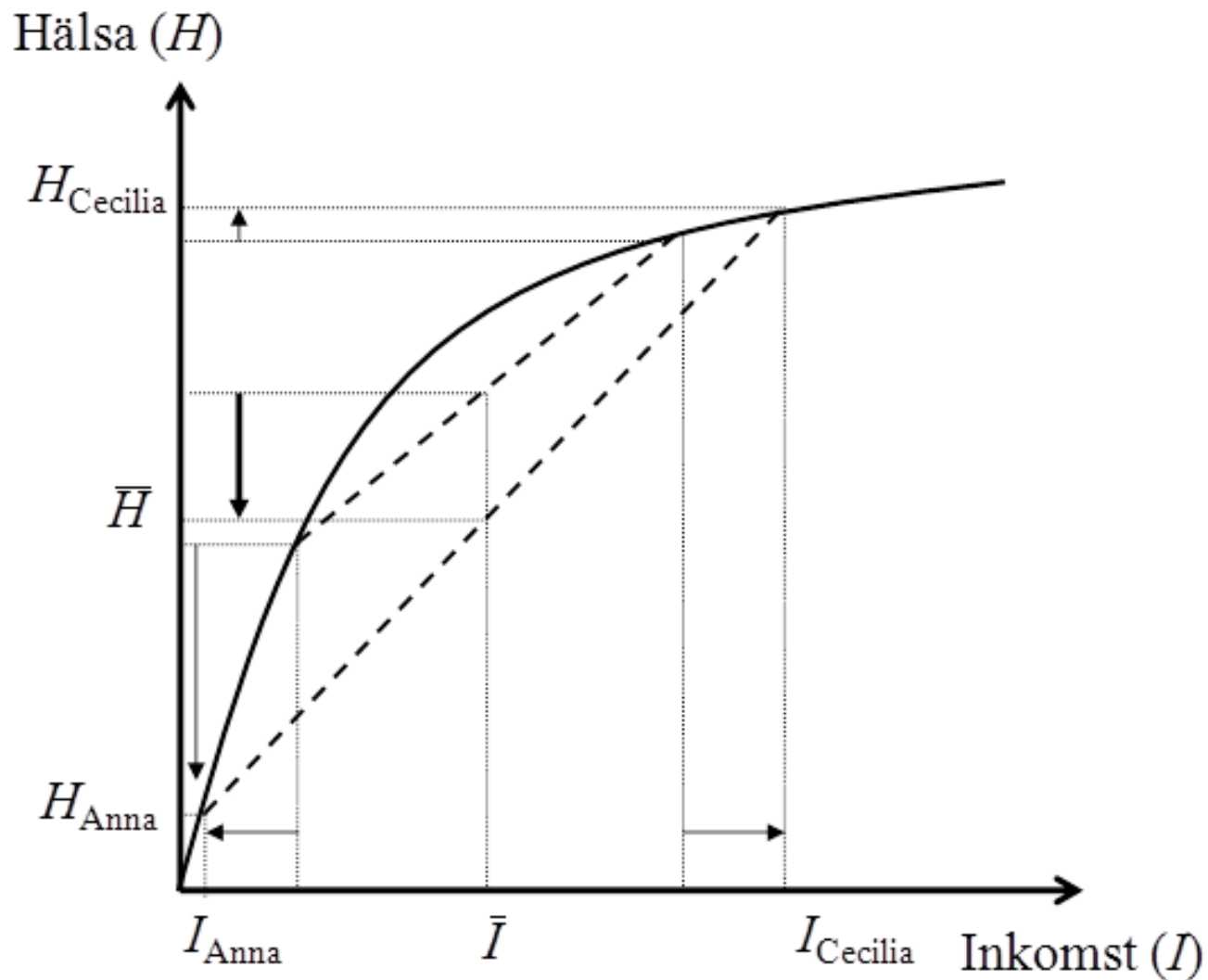
- Svar: "Det ekologiska felslutet" (eller aggregeringsproblemet)

Anna --- Bengt --- Cecilia

(20) (40) (60)

Anna ----- Bengt ----- Cecilia

(10) (40) (70)

Vad säger forskningen om ojämlikhetens hälsoeffekter?

- Subjektiva vs. objektiva hälsomått
- USA vs. Europa
- Ojämlikhet mellan vilka? (inom land, region, stad mm)
- Individer i flera länder
- Metodens betydelse

Slutord: *Blir vi sjuka av inkomstskillnader?*

- Forskningen ger inget rakt, entydigt svar.
 - De flesta studierna (på individdata) finner ingen koppling mellan ojämlikhet och hälsa. Det finns dock undantag.
 - En effekt kan därför inte uteslutas, men den verkar vara liten.
- Däremot tydligt samband mellan inkomstnivå och hälsa – hönan eller ägget?
- Politiker kan befrämja folkhälsan genom att höja inkomstnivån för låginkomsttagare (vilket dessutom minskar inkomstskillnaderna)
- Riktade utbildnings- eller hälsoinsatser

Blir vi sjuka av inkomstskillnader?

En introduktion till sambanden
mellan inkomst, ojämlikhet
och hälsa

 Studentlitteratur

ANDREAS BERGH, TERESE NILSSON,
DANIEL WALDENSTRÖM